

Zachár László

A munka világával kapcsolatos tulajdonságok, a kulcskompetenciák

HEFOP 3.5.1.

***„Korszerű felnőttképzési módszerek kidolgozása és
alkalmazása”***

**Tanár-továbbképzési alprogram
„Szemináriumok”**

**Budapest
2007. november 14-16.**

A munka világával kapcsolatos tulajdonságok

Kulcskompetenciák (az EU referencia-kerete)

- anyanyelven folytatott k.
- idegen nyelveken folyt.k.
- matematikai, természet- és műszaki tudományi k.
- digitális kompetencia
- a tanulás elsajátítása
- szociális és állampolg. k.
- kezdeményezőkészség és vállalkozói k.
- kulturális tudatosság és kifejezőkészség

Pályaorientációs kompetenciák

- pályaorientáció
- pályaválasztás
- pályakorrekció

kompetenciái

Munkavállalói kompetenciák

- álláskeresés
- állás-elnyerés
- munkahely-megtartás

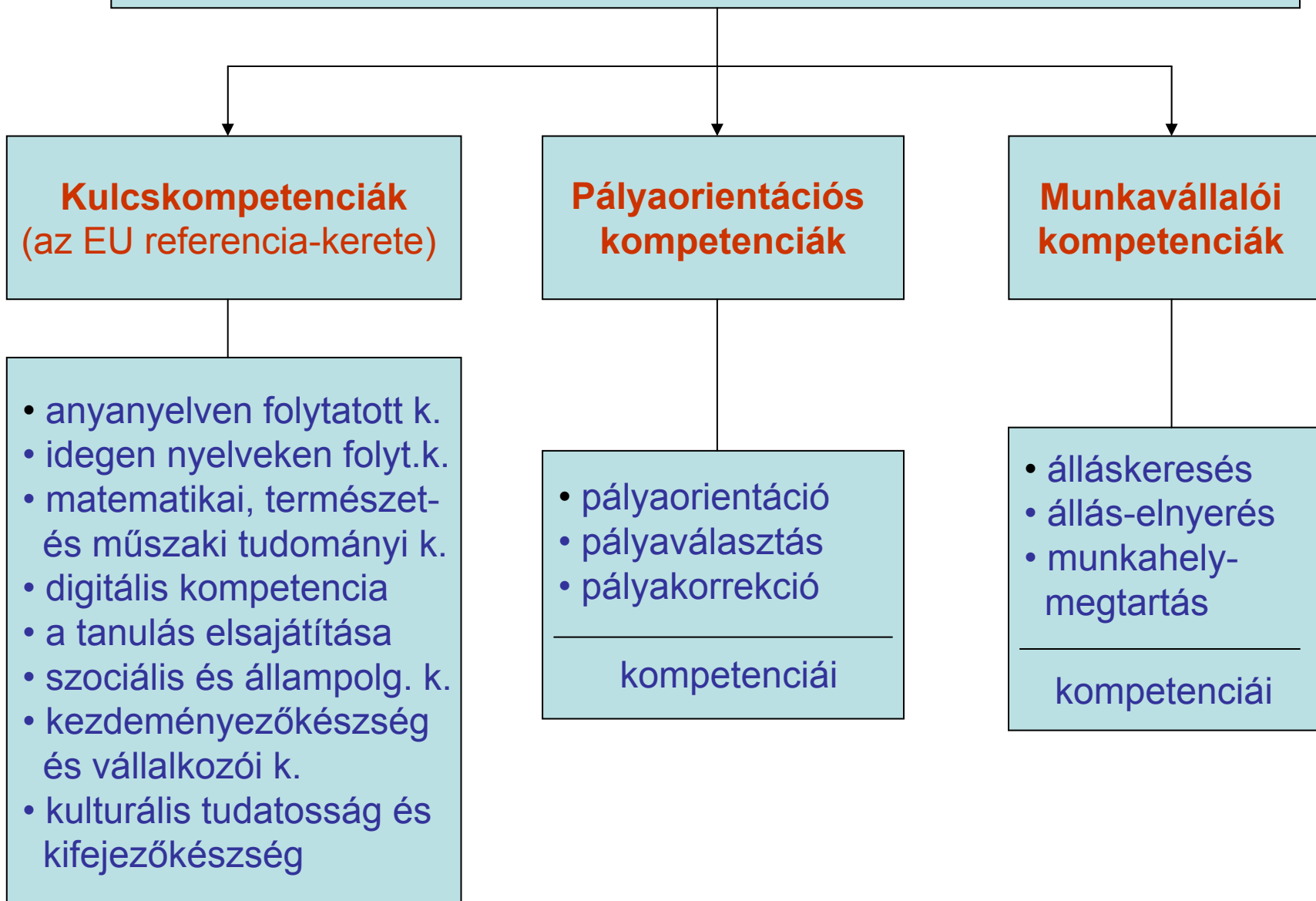
kompetenciái

A kompetencia fogalma

„A felnőttképzésben részt vett személy ismereteinek, készségeinek, képességeinek, magatartási, viselkedési jegyeinek összessége, amely által a személy képes lesz egy meghatározott feladat eredményes teljesítésére”

(Felnőttképzési tv.)

A kulcskompetenciák szerepe

A kulcskompetenciák (KK) szerkezete

```
graph TD; A[A kulcskompetenciák (KK) szerkezete] --> B[KK fogalmának meghatározása]; B --> C[KK ismerettartalma]; B --> D[KK készségtartalma]; B --> E[KK attitűdtartalma];
```

**KK fogalmának
meghatározása**

**KK
ismerettartalma**

**KK
készségtartalma**

**KK
attitűdtartalma**

Az anyanyelven folytatott kommunikáció fogalma I.

**Konkrét képesség, amelynek révén
az egyén ki tud fejezni**

- **érzéseket**
- **gondolatokat**
- **tényeket**
- **véleményeket**

szóban és írásban

PI: hallott / olvasott szöveg értése, írás- / beszéd-készség

Az anyanyelven folytatott kommunikáció **fogalma II.**

Komplex képesség, amelynek révén az egyén
nyelvileg helyes és kreatív módon kapcsolódik be

- a társadalmi
- a kulturális
- az oktatási
- a képzési
- a munka
- a családi élet
- a szabadidős

tevékenységekbe

Az anyanyelven folytatott kommunikáció ismeretei

alapismeretek

- szókincs
- nyelvi funkciók
- funkcionális nyelvtan

verbális kapcsolattartás alapjai

- köszönés
- bemutatkozás
- szándék közlése
- kérdezés
- válaszadás

nyelvi és irodalmi stílusok

- nyelvi stílusok
- irodalmi stílusok
- nem irodalmi stílusok
- kommunikációs helyzet és stílus

Az anyanyelven folytatott kommunikáció készségei

```
graph TD; A[Az anyanyelven folytatott kommunikáció  
készségei] --> B[Alapvető készségek]; A --> C[Speciális készségek]; B --> D["szóbeli és írásbeli  
kommunikáció"]; C --> E["különböző szövegek  
• megkülönböztetése  
• felhasználása"]; D --> F["• különböző helyzetekben  
• különböző követelmények esetén  
(pl.: érvelés, meggyőzés)"]; E --> G["információk  
• keresése  
• összegyűjtése  
• feldolgozása  
• segédeszközök alkalmazása"];
```

Alapvető készségek

szóbeli és írásbeli kommunikáció

- különböző helyzetekben
 - különböző követelmények esetén
- (pl.: érvelés, meggyőzés)

Speciális készségek

különböző szövegek

- megkülönböztetése
- felhasználása

információk

- keresése
- összegyűjtése
- feldolgozása
- segédeszközök alkalmazása

Az anyanyelven folytatott kommunikáció **attitűdjei**

- **párbeszédre való hajlam**
(kritikus / építő)
- **esztétikai minőség tisztelete**
(törekvés)
- **kapcsolat másokkal**
(törekvés)

a nyelv tudatos és társadalmilag felelős használatával !

Idegen nyelveken folytatott kommunikáció

```
graph TD; A[Idegen nyelveken folytatott kommunikáció] --> B["A tudás-elemek fő tartalma azonos az anyanyelvi kommunikáció jellemzőivel KIVÉVE"]; B --> C["• a nyelvi speciális  
• a társadalmi  
• a kulturális  
eltérésekből adódó különbségeket"];
```

A tudás-elemek fő tartalma azonos az anyanyelvi kommunikáció jellemzőivel
KIVÉVE

- a nyelvi speciális
- a társadalmi
- a kulturális

eltérésekből adódó különbségeket

A matematikai kompetencia fogalma

**A matematikai gondolkodás fejlesztésének és
alkalmazásának képessége,
a mindennapi problémák megoldásában**

- **biztos számolás**
- **gondolkodás alkalmazása
(logikus / térbeli)**
- **absztrakciók
(képletek / modellek / szerkezetek /
/ táblázatok / grafikonok)**

A matematikai kompetencia

ismeretei, készségei, attitűdjei

ismeretek

- számok, mértékek
- alpműveletek, formák
- fogalmak, koncepciók

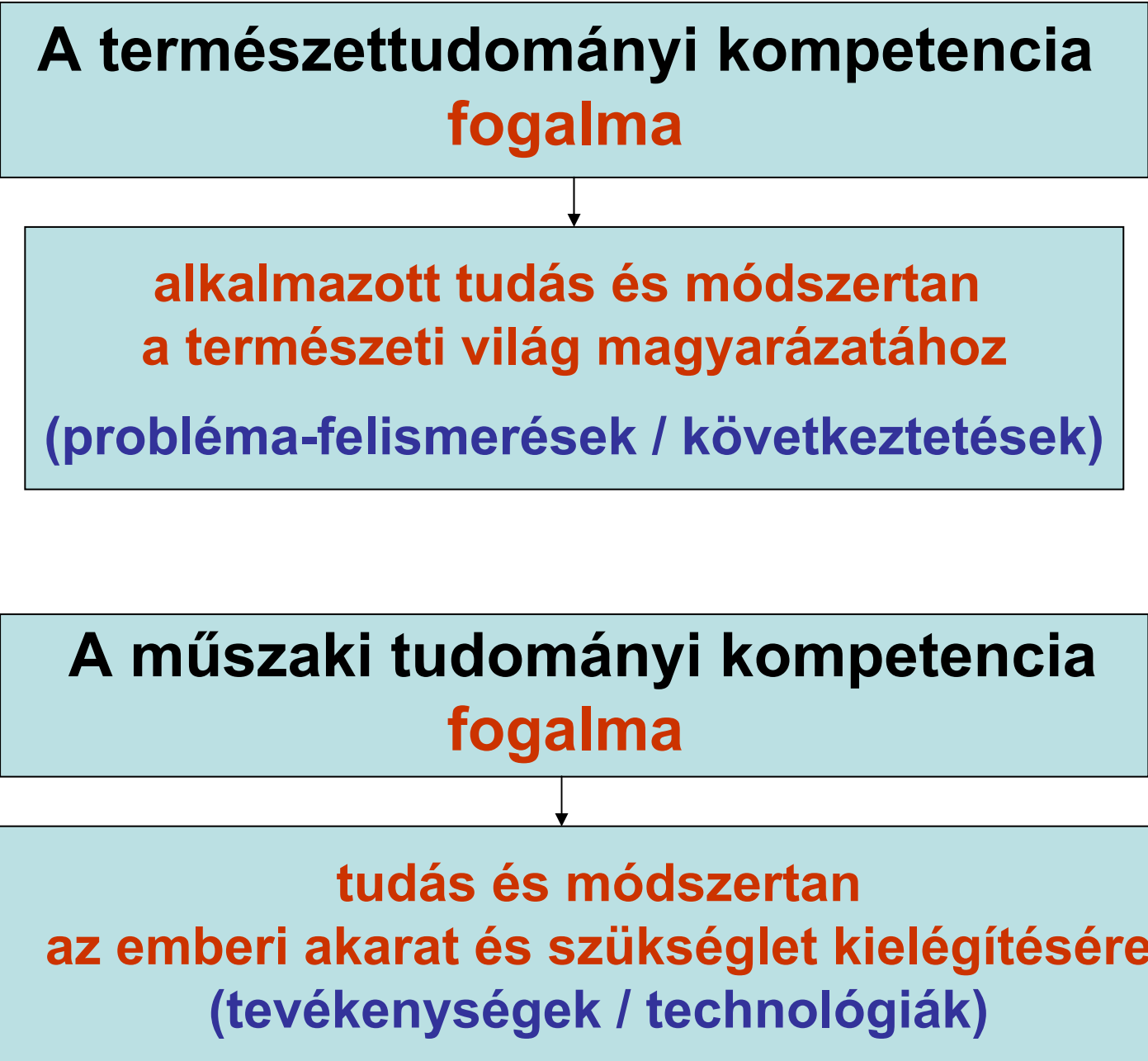
készségek

- elvek, folyamatok alkalmazása
- bizonyítások
- matematikai nyelvi kommunikáció
- segédeszközök alkalmazása

attitűdök

- igazság tisztelete!!
- dolgok okának és
- érvényességének keresése

A természettudományi kompetencia fogalma

**alkalmazott tudás és módszertan
a természeti világ magyarázatához**
(probléma-felismerések / következtetések)

A műszaki tudományi kompetencia fogalma

**tudás és módszertan
az emberi akarat és szükséglet kielégítésére**
(tevékenységek / technológiák)

A természet- és műszaki tudományi kompetencia ismeretei, készségei, attitűdjei

ismeretek

- természeti világ alapelvei
- alapvető tudományos elvek, koncepciók, és módszerek
- technológiai termékek és folyamatok
- tudomány és technológia természetére gyakorolt hatása

készségek

- elvek, folyamatok alkalmazása
- bizonyítások
- matematikai nyelvi kommunikáció
- segédeszközök alkalmazása

attitűdök

- igazság tisztelete!!
- dolgok okának és
és
- érvényességének keresése

A digitális kompetencia fogalma

**az információs társadalmi technológiák (IST)
alkalmazásának képessége**

- a munka**
- a szabadidő**
- a kommunikáció területén**

A digitális kompetencia

ismeretei, készségei, attitűdjei

ismeretek

- jogi / etikai szabályok
 - információ tárolás
 - információ kezelés
- ismeretei / szabályai

készségek

- szövegszerkesztés
- táblázatkezelés
- Internet-használat
- információ-
 - keresés
 - gyűjtés
 - feldolgozás

attitűdök

- kritikus gondolkodás
- kreativitás
- innováció

A kulturális tudatosság és kifejezőképesség kompetenciáinak fogalma

**elképzések, érzések, élmények kreatív kifejezésének elismerése
különböző művészeti kifejezési formákban, mint**

- **zene**
- **előadóművészet**
- **irodalom**
- **képzőművészet**

**A kulturális tudatosság és kifejezőképesség
kompetenciáinak
ismeretei, készségei, attitűdjei**

ismeretek

- nemzeti / európai kulturális örökség hely / tárgy / művek
- kortárs kultúra

készségek

- szövegszerkesztés
- táblázatkezelés
- Internet-használat
- információ-
 - keresés
 - gyűjtés
 - feldolgozás

attitűdök

- kritikus gondolkodás
- kreativitás
- innováció